

Uchwała Nr XV/195/2008
Rady Gminy Darłowo
z dnia 19 marca 2008 roku

w sprawie przyjęcia programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w latach 2008-2013 dla Gminy Darłowo.

Na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001r Nr 142, poz. 1591 z późn. zmian) oraz art. 17 ust.1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późn. zmian).

Rada Gminy uchwała co następuje:

§1

Przyjmuje się program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w latach 2008-2013 dla Gminy Darłowo, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Darłowo.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICĄ
RADY GMINY DARŁOWO
Władysław Krakowiak

Załącznik
do Uchwały Nr XV/195/2008
Rady Gminy Darłowo
z dnia 19 marca 2008 roku

**SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI
NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
na lata 2008-2013
DLA GMINY DARŁOWO**

STYCZEŃ 2008

ZAKRES MATERIAŁU

ROZDZIAŁ I. RODZINA W ŚWIETLE OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW I AKTÓW PRAWNYCH	4
1. Rodzina w ujęciu prawa polskiego	5
2. Rodzina w świetle prawa międzynarodowego (ratyfikowanego)	5
ROZDZIAŁ II. KWESTIA RODZINY I DZIECKA W POLITYCE SPOŁECZNEJ	7
1. Rodzina i jej możliwości w zakresie funkcjonowania	8
2. Dziecko, definicja i zasady włączania dziecka w proces życia społecznego	9
3. Zagrożenie współczesnej rodziny	10
ROZDZIAŁ III. ZAŁOŻENIA DO GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ	12
1. Model gminnego systemu	13
2. Podstawowe założenia i zasady gminnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną	15
3. Organizacja realizacji systemu	16
4. Wskaźniki rezultatów realizacji przyjętych celów i zadań	17
ROZDZIAŁ IV. CELE STRATEGICZNE I ZADANIA DO REALIZACJI	19
1. Priorytety Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną	20
2. Obszary działania	20
3. Monitoring i ewaluacja	32
4. Zasady finansowania (źródła)	32

Istota dokumentu

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z art. 17.13, ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej i ma za zadanie wzmocnienia pozycji dziecka i rodziny na terenie gminy.

System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest integralną częścią Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo. Przy opracowaniu systemu uwzględniono zawartą w strategii diagnozę problemów rodziny oraz wykaz instytucji działających na terenie gminy Darłowo.

**ROZDZIAŁ I.
RODZINA W ŚWIETLE CBOWIAZUJĄCYCH PRZEPISÓW I
AKTÓW PRAWNYCH**

1. Rodzina w ujęciu prawa polskiego.

Prawo rodzinne należy do najobszerniejszych gałęzi. Wyróżnia ono następujące rodzaje ochrony rodziny:

- > ochrona konstytucyjna,
- > ochrona cywilnoprawna (kodeks rodzinny i opiekuńczy, a także cywilny i prawny),
- > ochrona karna, zawarta w przepisach kodeksu karnego, w którym czyny dokonane na szkodę rodziny traktowane są jako przestępstwo.

Duże znaczenie w tym zakresie mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej.

2. Rodzina w świetle prawa międzynarodowego (ratyfikowanego)

Do najważniejszych należą:

- > Karta praw rodziny

Dokument zawiera prawa chroniące rodzinę. Są to bardzo ścisłe normy prawne oraz postulaty i zasady, które odnoszą się do prawodawstwa, jakie powinno być stosowane do rozwoju polityki rodzinnej

- > Europejska konwencja o ochronie praw człowieka

art.8 konwencji stwierdza, że każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.

art.12 „mężczyźni i kobiety w wieku małżeńskim mają prawo do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny zgodnie z ustawami krajowymi”

- > Europejska karta społeczna

Gwarantuje ona:

- prawo do pracy,
- prawo do godnego wynagrodzenia,
- prawo do ochrony zdrowia
- prawo do zabezpieczenia społecznego,
- prawo rodziny do ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej

- > Konwencja praw dziecka

Jest aktem prawa międzynarodowego o zasięgu uniwersalnym. Uświadomiła światu ludzi dorosłych, ludziom profesjonalnie zajmujących się dziećmi, a także rodzinom, że dziecko jest jednostką ludzką, ma prawa jakie przysługują

każdemu człowiekowi, a ich zakres i sposób realizacji zależy od stopnia rozwoju dziecka.

Według preambuły - „dziecko, ze względu na swoją niedojrzałość fizyczną i umysłową, wymaga opieki i troski, w tym zarówno przed jak i po urodzeniu. Do opieki zobowiązana jest zarówno rodzina jak i państwo.

ROZDZIAŁ II.
KWESTIA RODZINY I DZIECKA W POLITYCE SPOŁECZNEJ

1. Rodzina i jej możliwości w zakresie funkcjonowania

Rodzina i dziecko to zasadnicza kwestia w polityce społecznej:

- > działalność na rzecz rodzin dotyczy wyrównywania nieuzasadnionych i niezrozumiałych różnic socjalnych oraz tworzenia i możliwości wychodzenia z kryzysu.
- > natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci mają przede wszystkim na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans w dostępie do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienia im ochrony w obliczu zagrożenia

Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe.

Rodzina jest grupą osób związaną także stosunkami małżeństwa, pokrewieństwa. Jest jednocześnie instytucją:

- > formalną,
- > społeczną.

Formalna, ponieważ istnieją przepisy prawa które regulują jej działanie i funkcjonowanie.

Społeczna, gdyż życie rodzinne jest uregulowane według określonych i obowiązujących w danej kulturze wzorów i norm. Określa się także rolę członków rodziny, każda rodzina funkcjonuje w określonym społeczeństwie i zależna jest od istniejących norm społeczno-prawnych.

Ustawa o pomocy społecznej, jako jedna z przyczyn udzielania pomocy w szerokim rozumieniu, wymienia: niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Rodziny dzielimy na:

- > rodziny wzorowo funkcjonujące,
- > rodziny normalnie funkcjonujące,
- > rodziny jeszcze normalnie funkcjonujące,
- > rodziny niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- > rodziny patologiczne.

Całość działań pomocy społecznej powinna być skupiona na podjęciu takich przedsięwzięć, które nie pozwalają na przejście rodziny jeszcze normalnie funkcjonującej do grupy rodzin niewydolnych, czy też patologicznych.

Rodzina, powinna mieć możliwość samodzielnego zmagania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na samodzielne funkcjonowanie oraz aktywność własną i pozwala na dobrowolne uczenie się nowych umiejętności. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do usamodzielnienia rodziny i jednostki. Należy założyć, że będą sytuacje w których powyższe będzie niemożliwe, natomiast pomocy w tej sytuacji tym bardziej nie możemy odmówić.

W polityce społecznej zakłada się, że pomoc powinna być nakierowana na wykorzystywanie zasobów własnych. Osoby korzystające z pomocy społecznej zobowiązuje się do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji.

2. Dziecko, definicja i zasady włączania dziecka w proces życia społecznego

Dziecko, jak i rodzina nie posiada jednoznacznej definicji. Według kodeksu cywilnego to osoba, która nie ukończyła i nie uzyskała pełnej zdolności do czynności prawnych. W kodeksie karnym nieletnim jest dziecko do ukończenia 17-tego roku życia. Dzieci do 13-tego roku życia nie mają zdolności prawnej, ograniczenie zdolności do czynności prawnych kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat.

Termin dziecko jest kojarzony zarówno z pewnym okresem życia człowieka, jak i ze stanem niedojrzałości fizycznej i psychicznej. Szeroką uwagę należy zwrócić na:

- > Dziecko krzywdzone - które cierpi z powodu niewłaściwego zachowania innych, doznaje poczucia niesprawiedliwości i bezsilności (definicja Komitetu Ochrony Praw Dziecka)
- > Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - dziecko z trudnościami w nauce, które istotnie odstaje od ogółu rówieśników w tym samym wieku (trudności wynikają: upośledzenie dziecka, problemów środowiskowych, trudności w nauce, czytaniu). Dziecko niepełnosprawne posiadające specjalne potrzeby edukacyjne ma prawo do dostosowania wymagań edukacyjnych, odpowiednich do jego potrzeb.

- > Dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi (dzieci z zaburzeniami fizycznymi) - przyczyna zaburzenia biologiczna lub społeczna. Do tej grupy dzieci należą m.in. dzieci chore na cukrzycę, hemofilię, pro polio, po urazach w wypadkach samochodowych.

Tabela nr 1 Cechy dwóch typów edukacyjnych

Podjęcie tradycyjne	Podjęcie włączające
Edukacja dla niektórych	Edukacja dla wszystkich
Podjęcie statyczne	Podjęcie elastyczne
Uczenie kolektywne	Uczenie indywidualne
Nacisk na nauczanie	Nacisk na uczenie się
Koncentracja na przedmiocie i programie	Koncentracja na dziecku
Podjęcie skupione na definicjach	Podjęcie skupione na możliwościach
Szanse ograniczone w skutkach	Równość szans dla wszystkich

GOPS w Darłowie będąc odpowiedzialnym za politykę społeczną gminy Darłowo, konstruując programy edukacji, będzie opierał się o edukację zakładającą podjęcie włączające.

Całość działań podejmowanych w ramach polityki społecznej na rzecz rodzin i dzieci ma dwa podstawowe cele:

- > **zapobieganie marginalizacji,**
- > **zapobieganie wykluczeniu społecznemu.**

Należy stworzyć takie warunki rodzinie i dziecku, aby podążali drogą wyznaczoną przez przyjęte normy społeczne, prawne oraz wzory zachowań, inaczej samo społeczeństwo wykluczy ich poza swoje ramy.

3. Zagrożenie współczesnej rodziny

Wśród wielu zagrożeń współczesnej rodziny są: brak pracy, uzależnienie, niepewność jutra, brak wsparcia wspólnoty rodzinnej, brak perspektyw dla młodego pokolenia, brak wsparcia osób w wieku sędziwym oraz wymagających specjalnego traktowania, czyli niepełnosprawnych.

Wyżej wymienione czynniki wywierają niekorzystny wpływ m.in. na prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodziny.

Przyczyny i konsekwencje nieprawidłowości w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

W rodzinie człowiek wzrasta, rozwija się, zdobywa pierwszą wiedzę o samym sobie i otaczającym świecie, uczy się sposobów reagowania, kształtuje osobowość, osiąga dojrzałość i mądrość uczuciową.

Jakość opieki w rodzinie może zburzyć prawidłowy system postrzegania świata. Stosunek rodziców do siebie oraz dziecka i innych członków rodziny (seniorów), to czynniki kształtujące człowieka. Nieprawidłowo realizowane zadania w rodzinie skutkują:

- > powielaniem nieprawidłowych wzorców życia rodzinnego,
- > poczuciem braku stabilizacji zawodowej i ekonomicznej w rodzinie,
- > brakiem wybiórczości w podejmowaniu współczesnego stylu życia,
- > nieprawidłowym systemem kar,
- > nieadekwatnymi do możliwości dziecka oczekiwaniami rodziców.

ROZDZIAŁ III.
ZAŁOŻENIA DO GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I
OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Model gminnego systemu

Lokalny już funkcjonujący system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną wymaga dostosowania i modernizacji, przede wszystkim należy tak kierować usługi profilaktyczno - opiekuńcze, by zwiększyły potencjał danej rodziny, zaspokajały potrzeby ale także wymogi społeczeństwa, aby zapobiegać wykluczeniu społecznemu.

W świetle rozpoznanych na potrzeby gminnej strategii problemów opieki nad dzieckiem i rodziną, w środowiskowym systemie wsparcia społecznego należy wyodrębnić trzy poziomy działań profilaktyczno - opiekuńczych, w których opracowane będą specyficzne działania skierowane do poszczególnych rodzin.

Tabela nr 2 Poziomy problemów

Poziom działań profilaktyczno opiekuńczych	Działanie
POZIOM ZAGROŻEŃ Dotyczy sytuacji gdy rodzina styka się z zagrożeniami lecz nie występują w niej konkretne problemy	<ul style="list-style-type: none">➤ Wzmacnianie roli rodziny w relacjach społecznych - rozwój samopomocy.➤ Pomoc rodzinie w jak najbardziej efektywnym spożytkowaniu form wsparcia społecznego i tymczasowego (pełnienie roli rodzinnych).➤ Pozytywny wpływ na jakość stosunków rodziców z dziećmi (kampania edukacyjna).➤ Wpływanie na zdrowy rozwój dziecka.➤ Zapewnianie rodzicom właściwych umiejętności i wiedzy w zakresie życia rodzinnego.➤ Wspieranie rodziny w radzeniu sobie z problemami, w tym w szczególności z problemami wychowawczymi (przygotowanie informacji gdzie szukać pomocy, jeżeli występuje

	<p>problem).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kampanie edukacyjno-informacyjne dotyczące zagrożeń np. uzależnienia, HIV – AIDS, przemoc, itp.
<p>OBSZAR PROBLEMÓW</p> <p>Dotyczy sytuacji gdy rodzina przeżywa konkretne problemy lecz nie nastąpił jeszcze trwały kryzys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyposażenie członków rodzin w wiedzę i umiejętności, które uodparniają rodzinę na oddziaływanie problemów i pozwalają uniknąć przejścia w stan kryzysu. ➤ Pomoc rodzinie w radzeniu sobie z trudnościami, stresami, które mogą mieć wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. ➤ Pomoc w najlepszym wykorzystaniu dostępnych źródeł wsparcia zewnętrznego. ➤ Korygowanie zdrowotnych, edukacyjnych i społecznych przyczyn rozwojowych problemów dziecka. ➤ Podjęcie starań w kierunku utrzymania dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny. ➤ Wsparcie wysiłków rodziny ukierunkowanych na poprawę warunków życia rodziny.
<p>POZIOM KRYZYSU</p> <p>Dotyczy sytuacji gdy rodzina przeżywa kryzys, a działania mają charakter ratowniczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania interwencyjne i doraźne kroki prawne mające na celu prowadzenie działań naprawczych. ➤ Działania terapeutyczne zmierzające do motywowania w podejmowaniu działań, których celem jest przezwycięzenie kryzysu. ➤ Działania organizacyjno prawne

	<p>likwidujące lub ograniczające niektóre czynniki kryzysu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania wspomagające i poradnicze, wyposażające rodzinę w wiedzę i umiejętności radzenia sobie z kryzysem. ➤ Działania korygujące, zmieniające nieprawidłowości zachowań. ➤ Działania redukujące izolację rodziny w społeczności lokalnej w celu przywrócenia właściwych relacji rodziców, ze środowiskiem w różnych aspektach osobowościowych zatrudnieniowych, finansowych.
--	---

2. Podstawowe założenia i zasady gminnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną

W świetle rozpoznanych problemów opieki nad dzieckiem i rodziną system wymaga stałego doskonalenia i modernizacji.

Podstawowe założenia Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną:

- > bieda i ubóstwo to nie bariera w zakresie startu życiowego młodego człowieka,
- > każde dziecko, które tego wymaga powinno otrzymać pomoc materialną gwarantującą mu rozwój i edukację na miarę jego możliwości,
- > prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną z wykorzystywaniem różnorodnych metod i technik,
- > nie zwalniać rodziców z odpowiedzialności za dzieci, lecz wspierać ich,
- > sytuacja kryzysowa w rodzinie czynnikiem uruchamiającym utworzony system w celu złagodzenia jej skutków,
- > otwartość na współpracę z organizacjami pozarządowymi pozwoli na zwiększenie oferty działań podejmowanych na rzecz rodziny,
- > w środowiskach dotkniętych patologią społeczną należy podejmować wszelkie możliwe działania na rzecz zwiększenia form pomocy w ramach

funkcjonujących rozwiązań prawno - instytucjonalnych oraz dostępnych programów krajowych i wspólnotowych.

- > **pracownik socjalny inicjatorem współpracy instytucji lokalnych takich jak: szkoła, policja, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.**
- > **pozyskiwanie środków na właściwą pomoc osobom i rodzinom jej potrzebującym.**

Zasady ogólne systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną:

- > profilaktyka przed interwencją,
- > aktywny udział mieszkańców gminy,
- > interdyscyplinarność działań,
- > prawa dziecka są najważniejsze - zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną,
- > kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodziny,
- > edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego według modelu włączającego (w tym zdolności człowieka),
- > propagowanie negocjacyjnego modelu w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach i rodzin dysfunkcyjnych,
- > rodzic ma prawo wglądu i oceny podejmowanych działań na rzecz dziecka,
- > rozwój programów ochrony zdrowia,
- > podmiotowość rodziny, ochrona praw dziecka i rodziny.

3. Organizacja realizacji systemu

Za realizację gminnego systemu odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, lub wyznaczona przez niego osoba. Zadania wynikające z systemu realizowane są w oparciu o projekty socjalne przygotowywane przez osobę odpowiedzialną za realizację i koordynację zadań. Ponadto do osoby odpowiedzialnej należy:

- > pozyskiwanie środków finansowych w ramach uproszczonych i dużych projektów,
- > przygotowanie corocznych raportów z zakresu realizacji harmonogramu działań,
- > prowadzenie dokumentacji budowy koalicji lokalnej na rzecz rodziny i dziecka,

- > aktywizacja społeczności lokalnej w zakresie organizacji wolontariatu i liderów środowiskowych.

4. Wskaźniki rezultatów realizacji przyjętych celów i zadań

Wskaźniki te to:

- > wzrastająca liczba zgłaszających się rodzin z problemami w zakresie funkcjonowania,
- > malejąca liczba rodzin przekraczających granicę rodzin niewydolnych wychowawczo na rodziny patologiczne,
- > wzrost liczby rodzin objętych systemowym oddziaływaniem terapeutycznym i socjalnym,
- > wzrost liczby rodzin i innych grup społecznych objętych oddziaływaniem I i II metody pracy socjalnej,
- > wzrost liczby dzieci powracających do środowiska rodzinnego,
- > wzrost liczby rodzin zastępczych na terenie gminy Darłowo,
- > wzrastająca liczba dzieci i młodzieży kontynuującej naukę,
- > wzrastająca liczba dzieci zdiagnozowanych, którym stworzono warunki do rozwoju z uwzględnieniem ich deficytów,
- > zmniejszająca liczba nieprawidłowych zachowań dzieci i młodzieży oraz dorosłych w szerokim rozumieniu tego znaczenia, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów oraz innych tzw. „słabszych” grup społeczności lokalnej,
- > zwiększona liczba godzin edukacyjnych na realizację zadań wynikających z systemu,
- > obalanie stereotypów związanych z życiem rodzin,
- > wzrost zachowań oczekiwanych,
- > wzrost liczby wyspecjalizowanych instytucji pracujących na rzecz rodziny i dziecka,
- > wzrost liczby profesjonalistów pracujących na rzecz rodziny,
- > zwiększająca się liczba dzieci objętych działaniem zapobiegającym patologiom,
- > zmniejszająca się liczba wypadków zachorowań wśród dzieci,

- > zmiany w społeczności lokalnej w zakresie postrzegania roli rodziny,
- > doskonalenie funkcjonowania GOPS w Darłowo jako instytucji strategicznej realizującej politykę społeczną.

ROZDZIAŁ IV. CELE STRATEGICZNE I ZADANIA DO REALIZACJI

1. Priorytety Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną

Priorytety systemu:

- > eliminowanie warunków sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodzin i jej poszczególnych członków,
- > rozwój programów ochrony zdrowia i wychowawczych,
- > tworzenie infrastruktury instytucjonalno- organizacyjnej mającej na celu realizację zadań ujętych w systemie,
- > tworzenie zintegrowanych programów edukacyjno- informacyjnych z różnych dziedzin życia społecznego.

2. Obszary działania

OBSZAR 1

FUNKCJONOWANIE RODZINY

Cel główny obszaru 1 :

POMOC I WSPARCIE DLA RODZIN Z TERENU GMINY DARŁOWO W SZEROKIM ROZUMIENIU

Uzasadnienie wyboru celu.

Chociaż zmieniają się model i warunki życia rodziny, to jest ona nadal niezastąpiona i stanowi naturalne środowisko dorastania i rozwoju dorosłych członków rodziny. Prawidłowo działająca rodzina jest gwarancją prawidłowego rozwoju jej członków, a także społeczeństwa. To właśnie w rodzinie młody człowiek uczy się żyć i postępować zgodnie z określonym przez społeczeństwo wzorem. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie może sama sobie pomóc i poradzić z występującymi problemami, zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy m.in. poprzez sprawne poradnictwo rodzinne, psychologiczne, socjalne oraz terapię rodzin.

CELE	ZADANIA
1.Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodziny, ze społecznością lokalną.	1.1.Środowiskowe spotkania rodzin, organizowane przez instytucje kościelne, kulturalne, oświatowe.

	1.2.Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.
	1.3.Organizowanie wystaw, koncertów, pokazów i innych form prezentujących międzypokoleniowe osiągnięcia rodzinne w różnorodnych dziedzinach.
	1.4.Wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny.
2.Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny.	2.1.Opracowanie raportu na temat warunków życia rodzin w gminie Darłowo.
	2.2.Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia.
	2.3.Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w pełnieniu jej funkcji i zadań.
	2.4.Wsparcie dla rodziny z dzieckiem ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi oraz dzieckiem ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
	2.5.Edukacja psychospołeczna seniorów.
3.Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych.	3.1.Wspieranie rodziców w procesie dydaktyczno-wychowawczym.
	3.2.Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno-warsztatowych wzmacniających rodziców, dzieci i ich rodziny.
	3.3.Budowanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.
	3.4.Budowanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych patologią.
	3.5.Edukacja rodzin w zakresie rozpoznawania zagrożeń oraz rozwój poradnictwa.
	3.6.Analiza i monitoring systemu wspierającego funkcję rodziny.
4.Zwiększanie dostępności rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze do instytucji świadczących pomoc.	4.1.Tworzenie lokalnej diagnozy z podziałem na poszczególne sołectwa, poprzez wskazanie obszarów wymagających interwencji kryzysowej.

	4.2.Zwiększenie adekwatności systemu interwencji kryzysowej w środowisku do faktycznych potrzeb tego środowiska.
	4.3.Udzielenie profesjonalnej pomocy i wsparcia rodzin i dzieci poprzez specjalistów i inne podmioty.
	4.4.Diagnozowanie rodzin niewydolnych z terenu gminy.
	4.5.Popularyzacja systemu rodzicielstwa zastępczego poprzez poszukiwanie kandydatów na rodziców zastępczych.
	4.6.Monitorowanie systemu w rodzinach niewydolnych w sprawach wychowawczych i opiekuńczych.
	4.7.Pomoc w usamodzielnieniu się dzieci z rodzin zastępczych.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo wychowawcze
- > Policja
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo

OBSZAR 2

POŁOŻENIE MATERIALNE RODZINY

Cel główny obszaru 2 :

PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU RODZIN

Uzasadnienie wyboru celu.

Ubóstwo to taki stan niezaspokojenia pewnych potrzeb, które w danym społeczeństwie są uznawane za konieczne i niezbędne do normalnego rozwoju i funkcjonowania człowieka. Przyczyny ubóstwa szuka się w działaniu rynku. System rynkowy oparty jest na jasnych i obiektywnych regułach, wynagradzanie ludzi aktywnych. Ubóstwo leży także w cechach osobowościowych ludzi, niechęć do pracy, brak wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, patologii. Uważa się także, że Państwo przez wypłacanie zasiłków zniechęca ubogich nawet do prób osiągnięcia sukcesu. Uważa się , że w Polsce przyczyny ubóstwa to większa liczba osób na utrzymaniu, niski poziom wykształcenia, choroby, patologie .Uważa się także, że nie bez znaczenia w zakresie pogłębiania nierówności jest pochodzenie chłopskie,

rolnicze, niskie dochody, duża liczba dzieci, sytuacja mieszkaniowa. W Polsce dąży się do przełamania izolacji ubogich, stymuluje się działalność społeczności lokalnej działających na rzecz ograniczenia poziomu ubóstwa. W pomocy społecznej przyjmuje się zasadę pomocniczości w rozwoju systemu organizowania samopomocy. W Gminie Darłowo przyjmuje się ogólnopolskie założenia wychodzenia z ubóstwa, a także planuje się uruchomienie własnych pomysłów charakterystycznych dla naszego środowiska lokalnego.

CELE	ZADANIA
<p>1. Zmniejszenie różnic w standardzie mentalności rodziny z uwzględnieniem rodzin wielodzietnych, a z dziećmi specjalnej troski oraz pozostającymi w długotrwałym bezrobociu.</p>	1.1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin z terenu gminy Darłowo.
	1.2. Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i ubogich.
	1.3. Wspomaganie alternatywnych rozwiązań zapobiegających umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z przyczyn materialnych.
	1.4. Rozbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia socjalnego dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami i osobami starszymi.
	1.5. Opracowanie programów mających na celu zmniejszenie różnic w standardzie życia.
<p>2. Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem i ubogich.</p>	2.1. Zapewnienie w szczególności dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia do szkoły oraz wypoczynku.
	2.2. Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjących w trudnych warunkach.
	2.3. Organizacja lokalnej osłony socjalnej niezamożnych, przez opracowanie procedur udzielania pomocy socjalnej
<p>3. Wspieranie zatrudnienia członków rodzin będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.</p>	<p>3.1. Stworzenie preferencji w ofercie pracy dla członków rodzin, w których żaden z rodziców nie pracuje</p>

	3.2. Edukowanie młodzieży zagrożonej bezrobociem do podejmowania aktywności na rynku pracy przez promowanie koncepcji wolontariatu i przedsiębiorczości.
	3.3. Dostarczanie programów obejmujących wszystkich bezrobotnych w celu utrzymania ich w gotowości do szukania i podejmowania pracy.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo.

OBSZAR 3 EDUKACJA

Cel główny obszaru 3 :

ZAPEWNIENIE ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI EDUKACJI

Uzasadnienie wyboru celu:

Dzieci są najbardziej narażone na różnego rodzaju zagrożenia. Wymagają też szczególnej troski i zainteresowania. Tylko wspólne działania mogą przynieść oczekiwany rezultat. Coraz trudniejsze problemy pojawiające się przed rodziną, wymagają gruntownej wiedzy ze strony profesjonalistów, ale także i dzieci i rodziców.

CELE	ZADANIA
1. Upowszechnienie szkoły publicznej reagującej na postulaty społeczności lokalnej, uwzględniając warunki społeczne i środowiskowe.	1.1. Włączenie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych, niepełnosprawnych.
	1.2. Promowanie programów edukacyjnych mających na celu ukazanie czynników powodujących utratę bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego.
	1.3. Szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin, służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu.

	1.4. Wyrównywanie dysproporcji w dostępie do oferty edukacyjnej oraz wyposażenie każdej szkoły w porównywalne środki edukacyjne.
2. Upowszechnienie szkoły poszerzającej horyzonty dziecka i dobrze zintegrowanej w środowisku lokalnym.	2.1. Wypracowanie przykładowych programów zajęć pozalekcyjnych i zwiększenie ich oferty.
	2.2. Upowszechnienie modelu szkoły wykorzystującej zasoby środowiska lokalnego.
	2.3. Rozpoznanie zjawiska „wypadania” dzieci i młodzieży z systemu edukacji.
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wzrost powszechnej dostępności do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz innych placówek.	3.1. Opracowanie i popularyzacja programów wspierających rozwój małego dziecka.
	3.2. Realizowanie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.
	3.3. Na bazie świetlic praca z dziećmi w wieku przedszkolnym i ich rodzicami z rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.
	3.4. Tworzenie warunków do rozwoju wszelkich form pomocy, zwłaszcza poradnictwo zawodowe.
	3.5. Umożliwienie korzystania z rozległych form edukacji dzieciom niepełnosprawnym.
4. Ułatwienie dostępu do edukacji dzieci i rodziców z rodzin niezamożnych.	4.1. Doposażenie placówek wsparcia dziennego.
	4.2. Opracowanie systemu świadczeń o charakterze promujących edukację adresowanym do rodzin niezamożnych, umożliwiającym tym dzieciom dostęp do kultury, teatru, wycieczek edukacyjnych.
5. Promowanie i wspieranie uczniów uzdolnionych.	5.1. Wypracowanie procedury edukacji szkolnej, wyróżnianie, nagradzanie oraz motywowanie młodych i uzdolnionych.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo,
- > Zakłady pracy z terenu Gminy Darłowo.

OBSZAR 4
WYCHOWANIE

Cel główny obszaru 4 :

TWORZENIE SYSTEMU GWARANTUJĄCEGO PRAWIDŁOWY PRZEBIEG PROCESU WYCHOWANIA.

Uzasadnienie wyboru celu.

Proces wychowania odbywa się w ramach wielu instytucji wychowawczych realizujących szczególne działania. Szkoła wobec domu rodzinnego i grupy rówieśników jedno z najsilniej oddziałujących środowisk wychowawczych. Ostatnimi czasy zauważa się szczególnie wpływ środowisk masowego przekazu na młodych ludzi. Jak wykazują badania, wpływ ten zależy od indywidualnych cech odbiorców oraz charakteru treści i form przekazu. Nie należy także bagatelizować wychowania przez pracę. To właśnie wychowanie stanowi warunki do poruszania się w rzeczywistości.

CELE	ZADANIA
1. Wspomaganie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania.	1.1. Wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
	1.2. Popularyzacja programów edukacyjnych w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym.
2. Upowszechnianie i popularyzacja kształcenia umiejętności potrzebnych do pełnienia ról w rodzinie.	2.1. Organizacja szkoleń warsztatowych dla rodziców w zakresie zwiększenia wiedzy i umiejętności rodziców dotyczących prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka, jego potrzeb i realizacji w rodzinie.
	2.2. Promocja i upowszechnianie praw dziecka.
	2.3. Zwiększenie wiedzy i umiejętności dzieci dotyczących prawidłowych relacji w rodzinie poprzez udział w programie profilaktycznym.
3. Przekonanie rodziców o potrzebie systematycznego pogłębiania wiedzy i	3.1. Wdrażanie programów promujących prawa dziecka wśród dorosłych.

<p>umiejętności niezbędnych do prawidłowej opieki i wychowania dziecka.</p>	<p>3.2. Organizowanie warsztatów i szkoleń.</p>
	<p>3.3. Edukacja rodziców w zakresie pracy dziecka i wynikających z tego zagrożeń dla ich zdrowia i życia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu prac polowych.</p>
<p>4. Kompensacja deficytów wychowawczych.</p>	<p>4.1. Tworzenie grup wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.</p>
	<p>4.2. Wspieranie placówek wsparcia dziennego.</p>
	<p>4.3. Wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych na rzecz dzieci.</p>
	<p>4.4. Oferowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów radzenia sobie ze stresem.</p>
	<p>4.5. Inicjowanie programów prowadzących do realizacji czynników psycho-emocjonalnych, socjo-ekonomicznych sprzyjających marginalizacji młodzieży społecznie nieprzystosowanej.</p>
<p>5. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie reagowania na akty przemocy w rodzinie, instytucjach , środowisku lokalnym</p>	<p>5.1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych adresowanych do ogółu społeczeństwa.</p>
	<p>5.2. Upowszechnianie informacji o placówkach udzielających pomocy.</p>
	<p>5.3. Udział w kampanii i organizacjach.</p>
	<p>5.4. Utworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
<p>6. Profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieży.</p>	<p>6.1. Szkolenie nauczycieli i wychowawców w kwestiach związanych z wczesnym rozpoznawaniem dewiacji i patologii oraz sposobach ich zapobiegania i pomocy.</p>
	<p>6.2. Tworzenie interweniujących i aktywizujących społeczność lokalną w zakresie przeciwdziałania przestępczości wśród dzieci i młodzieży.</p>
	<p>6.3. Grupy samopomocowe i edukacyjne dla rodziców dzieci zagrożonych przestępczością.</p>

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo.

OBSZAR 5

SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

Cel główny obszaru 5 :

KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH POSTAW SPOŁECZNYCH NA RZECZ ROZWOJU OSOBOWEGO I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Uzasadnienie wyboru celu.

Rozwój cywilizacyjny niesie ze sobą wiele negatywnych skutków . Jedną z form pomocy jest szeroko rozumiana rekreacja. Rekreacja ma zapewnić człowiekowi odprężenie, utrzymanie dobrego stanu zdrowia i zdolności do pracy. Szczególną rolę przypisuje się rekreacji, wypoczynkowi, sportowi w rozwoju i doskonaleniu osobowości. Bardzo istotną rolę wydaje się być funkcja integracyjna rekreacji sportu i wypoczynku. Na terenie Gminy Darłowo propagowane są trzy formy rekreacji, tj. regeneracyjna, rozrywkowa, i rozwojowa.

CELE	ZADANIA
1. Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo-rekreacyjnych.	1.1. Wsparcie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
	1.2. Wyrównanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej, turystycznej.
	1.3. Wspieranie stałych zajęć rekreacyjnych i sportowo rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
	1.4. Organizacja integracyjnych imprez sportowo rekreacyjnych.
	1.5. Wykorzystanie gminnej bazy sportowej na cele rekreacyjne.
	1.6. Organizowanie turystyki krajoznawczej.

2. Promocja form spędzania wolnego czasu.	2.1. Organizacja zajęć sportowych sprzyjających rozwojowi zainteresowań, przeciwdziałanie nudzie.
	2.2. W okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.
	2.3. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych.
	2.4. Kampanie życia bez używek.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo,

OBSZAR 6 ZDROWIE

Cel główny obszaru 6 :

PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Uzasadnienie wyboru celu.

W ramach Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną chcemy podjąć działania zdrowotne oraz zamierzamy podejmować wszelkie działania edukacyjne w zakresie promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Jako priorytet ustalamy przede wszystkim profilaktykę wyrażającą się w ograniczeniu skutków ryzykownych zachowań.

CELE	ZADANIA
1. Rozwijanie społecznej świadomości i umiejętności podejmowania działań na rzecz utrzymania poprawy zdrowia.	1.1. Wdrażanie programów edukacyjnych i informacyjnych dla przyszłych rodziców.
	1.2. Wdrażanie programów edukacyjno - zdrowotnych dla rodziców i dzieci do 6 roku życia.
	1.3. Opracowanie i wdrażanie programów prozdrowotnych dla osób w różnych fazach życia.

	1.4. Doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej w zakresie promocji zdrowia.
	1.5. Upowszechnienie zachowań prozdrowotnych w społeczności lokalnej.
	1.6. Propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu.
2. Kształtowanie właściwych postaw i zachowań wobec chorób cywilizacyjnych -uzależnienie, HIV, AIDS, GRUŻLICA.	2.1. Szkolenie kadry pedagogicznej dla celów edukacji metodami interaktywnymi.
	2.2. Popularyzacja działań z zakresu oświaty zdrowotnej z dostosowaniem do poziomu różnych grup społecznych.
	2.3. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów i ich rodzin na temat HIV, AIDS, narkomanii oraz edukacji seksualnej.
	2.4. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym i promowanie zachowań prozdrowotnych.
3. Zapewnienie odpowiedniej jakości i dostępności opieki zdrowotnej w środowisku rodzinnym i pozarodzinnym.	3.1. Podnoszenie wiedzy i świadomości Społecznej w zakresie bezpieczeństwa ciąży (Alkoholowy Zespół Płodowy).
	3.2. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia różnych grup wiekowych.
	3.3. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia rodzin.
4. Uzupelnienie opieki nad dzieckiem i młodzieżą niepełnosprawną oraz dorosłymi.	4.1. Prowadzenie cyklicznych pomiarów zasięgu i rodzajów niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży.
	4.2. Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych oraz osób dorosłych.
	4.3. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na bazie świetlic środowiskowych.
	4.4. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i innymi członkami rodziny.
	4.5. Wspieranie grup samopomocowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi.
	4.6. Wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia.

	4.7. Spotkania integracyjne różnych grup mieszanych umożliwiających spotkania dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi.
	4.8. Wspieranie programów kształtujących tolerancję społeczną wobec osób niepełnosprawnych.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo,
- > Służba Zdrowia.

OBSZAR 7 BEZPIECZEŃSTWO

Cel główny obszaru 7 :

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA CZŁONKOM SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ WE WSZYSTKICH ASPEKTACH

Uzasadnienie wyboru celu.

Środowisko lokalne gminy Darłowo powinno być przyjazne jej mieszkańcom. Możliwe jest to tylko wtedy, kiedy poznamy jego specyfikę. Potrzebna jest do tego znajomość zasad oraz wykorzystanie do poprawy bezpieczeństwa profesjonalnego programu.

CELE	ZADANIA
1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej.	1.1. Wspieranie programów ilustrujących zagrożenia wynikające ze współczesności, wskazanie sposobów prewencji oraz sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację.
	1.2. Promowanie programów profilaktyczno - edukacyjnych realizowanych przez Policję.
	1.3. Kontrola prawidłowości sprzedaży alkoholu i papierosów dzieciom i młodzieży.

	1.4. Zapoznanie dzieci i młodzieży z zasadami ochrony siebie przed kalectwem w wyniku postępu technicznego i zagrożenia ze strony środowiska.
	1.5. Nadanie rangi przemocy w szkole, rodzinie i środowisku lokalnym jako priorytetu realizowanego w ramach kampanii społecznych.

PARTNERZY

- > Placówki oświatowo - wychowawcze,
- > Policja,
- > Odpowiedni pracownicy Urzędu Gminy Darłowo.

3. Monitoring i ewaluacja

System profilaktyki opieki nad dzieckiem i rodziną opracowany jest na lata 2008-2013.

Podstawowymi obszarami do monitorowania i ewaluacji gminnego systemu są wyznaczone zadania do realizacji. Zakłada się także możliwość zmian, stosownie do rozpoznawanych potrzeb w społeczności lokalnej .Wszelkie zmiany mogą być dokonywane tylko uchwałą Rady Gminy wraz z uzasadnieniem merytorycznym zmian.

Obowiązek monitorowania spoczywa na koordynatorze pracującym w ramach GOPS w Darłowie. Natomiast wszelkie zmiany może zgłosić w formie projektu uchwały Wójt Gminy Darłowo.

W celu oceny aktualności gminnego systemu organizowane będą narady lub konferencje mające przede wszystkim na celu uczynienie gminnego systemu dynamicznym i skutecznym.

4. Zasady finansowania (źródła)

Przedstawione cele i działania wymagają odpowiednich źródeł finansowania, które to będą stanowić:

- 1.Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie zadań własnych.
- 2.Fundusze pochodzące z budżetu państwa przeznaczone na finansowanie zadań zleconych gminie przez administrację rządową.
- 3.Środki finansowe pochodzące ze środków organizacji pozarządowych.

4. Środki finansowane pozyskiwane w ramach uproszczonych programów z HP i PS oraz PFRON.

5. Fundusze pozyskiwane z Unii Europejskiej.

6. Środki finansowe pozyskiwane od inwestorów prywatnych (sponsorów).

WŁADYSLAW KRAKOWIAK
Władysław Krakowiak